

TÖÖINSPEKTSIOON

TÖÖKESKKOND

psühhosotsiaalsed riskid, tööstress ja selle ennetamine

4. Juuni 2019

Järelevalve osakonna juhataja Silja Soon

Töökeskkonna konsultant Piret Kaljula

Peadirektori asetäitja Meeli Miidla-Vanatalu

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Psühhosotsiaalne ohutegur TTOS-is

§ 9¹. Psühhosotsiaalsed ohutegurid

(1) Psühhosotsiaalsed ohutegurid on õnnetus- või vägivallaohuga töö, ebavõrdne kohtlemine, kiusamine ja ahistamine tööl, töötaja võimetele mittevastav töö, pikaajaline töötamine üksinda ja monotoonne töö ning muud juhtimise, töökorralduse ja töökeskkonnaga seotud tegurid, mis võivad mõjutada töötaja vaimset või füüsilist tervist, sealhulgas põhjustada tööstressi.

(2) Tööandja peab psühhosotsiaalsest ohutegurist tuleneva tervisekahjustuse ennetamiseks rakendama abinõusid, sealhulgas kohandama töökorralduse ja töökoha töötajale sobivaks, optimeerima töötaja töökoormust, võimaldama töötajale tööpäeva või töövahetuse jooksul töötaja hulka arvatavaid vaheaegu ning parandama ettevõtte psühhosotsiaalset töökeskkonda.

Seaduses nimetatud ohutegurid

- õnnetus- või vägivallaohuga töö
- ebavõrdne kohtlemine
- kiusamine ja ahistamine tööl
- töötaja võimetele mittevastav töö
- pikaajaline töötamine üksinda
- monotoonne töö
- ning muud juhtimise, töökorralduse ja töökeskkonnaga seotud tegurid, mis võivad mõjutada töötaja vaimset või füüsilist tervist, sealhulgas põhjustada tööstressi

Kuidas kaardistada hetkeolukord?

- Personali rahulolu-uuringud (sõltumatu läbiviija?)
- Töötajate stressitaseme kaardistamine
- Töökeskkonnaspetsialisti ja voliniku initsiatiiv ning kaasamine

Millised riskid välja tuua töökeskkonna riskianalüüsis?

Milline saab olema tegevuskava?

Milliseid meetodeid olukorra hindamiseks valida?

- Hinnata näiteks töövõimetuspäevade arvu – uurida põhjusi
- Viia läbi grupiarutelusid erinevatel tasanditel – *analüüsida nii töötajate eemalviibimisi kui ka töökvaliteedi langust ja ülesannete täitmata jätmise põhjusi*
- Küsitleda töötajaid
- Mõõta töötajate stressitaset

TULEMUSED VORMISTADA KIRJALIKULT

NB! Ühtset ja igale organisatsioonile sobivat meetodit/lahendust ei ole.

Kust saada nõu ja abi?

- Portaal Tööelu
<https://www.tooelu.ee/et/Tooandjale/Tookeskkond/Tookeskkonna-ohutegurid/Psyhholoogilised-ohutegurid/Psyhholoogiliste-ohutegurite-riskianalyys>
- Tööstressi kaardistaja
<http://www.stressivastu.ee/>
- Eesti Supervisiooni ja Coachingu ühing
<http://supervisioon.ee/uhingust/uhingu-liikmed/>
- Tööpsühholoogid (otsi kontakte internetist, kontrolli tausta ja uuri kogemuste kohta)

Alternatiivsed võimalused pooltele

- Leppimismenetlusse asumine töövaidluskomisjoni abiga?
- Professionaalse välise mentori või coach'i kaasamine?
- Töösuhte lõpetamine?
- Vaidlus?

Tööandja vastutus ja sanktsioon seaduses (TTOS)

§ 27³. Füüsikalistest, keemilistest, bioloogilistest, füsioloogilistest **ja psühhosotsiaalsetest** ohuteguritest mõjutatud töökeskkonnale kehtestatud nõuete rikkumine

(1) Füüsikalistest, keemilistest, bioloogilistest, füsioloogilistest või psühhosotsiaalsetest ohuteguritest mõjutatud töökeskkonnale kehtestatud nõuete rikkumise eest tööandja poolt, kui sellega kaasnes oht töötaja tervisele või elule, –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

TÖÖINSPEKTSIOON

Head töökeskkonda!

Täiendavate küsimuste tekkimisel
vaata portaali tööelu.ee ning
küsi julgelt jurist@ti.ee